

נולדה ב - 24.6.1931

נפטרה ב - 6.11.2008

בת לבטי ופרנץ

הייתה נשואה לשלמה

אם לדני (גונן) הגר (פרקל) וינאי

מתוך ראיון שערך מיכאל פאר עם שושה

שושה נולדה וגדלה בבודפשט, בירת הונגריה. תחילת המלחמה עברה הייתה ב - 1941, והיא בת עשר, כאשר אביה גויס לפלוגות העבודה, אשר עסקו בחפירת תעלת קשר עבור הצבא ההונגרי. הקשר עם האב נפסק כאשר נשלחו פלוגות העבודה לחזית הרוסית. מאז לא שמעו ממנו דבר, ויש לשער כי נרצח, עם עוד עשרות אלפי יהודים ביד' ההונגרים.

יהודי בודפשט לא ידעו על הרדיפות והשמד שעוברים על יהדות אירופה, וגם כאשר החלו לגרש את יהודי הונגריה למחנות, עדיין לא קלטו את המתרחש. רק כאשר העבירו את יהודי הפריפריה לבודפשט, וצופו אותם בבתיים מיוחדים, הבינו שהם בצרה.

סיפרה שושה: "הבית שלנו היה בית "מוגן" מהסוג שבו ריכזו יהודים. האפיפיור פרש את חסותו על הבתים המוגנים, אך שליחיו דרשו, שהיהודים יעברו קורס, שבסיומו יתנצרו, וכך לא יאונה להם כל רע. בסיום הקורס אמרתי לאמי "אני מוכנה למות, אך לא מוכנה להתנצר" לכל בית היה מפקד. יום אחד נודע שהגרמנים עומדים לבוא כדי לקחת את הנשים, שהסתתרו ממש לידם. מפקד הבית - גוי- אמר: " אני אחראי שכאן אין

נשים" והם הסתלקו. בזכות אנשים כאלה נשארנו בחיים. בשנת 1944 החלו הרוסים להתקרב, והחלטנו לנסות לעבור לצד שלהם. פנינו לארגון שעסק בהברחת אנשים, הצטרפנו לקבוצה שהחלה להתקדם לכיוון הרוסים. בלילות הלכנו וביום הסתתרנו, הגענו לבית, שממנו העבירו בכל לילה קבוצות לצד הרוסי. באחד הלילות נתפסה קבוצה כזו בידי הגרמנים, שחקרו והוציאו אותם להורג. דרשתי מאימא לצאת משם והיה זה מזלנו, משום שהגרמנים גילו את המחבוא, והוציאו את האנשים להורג.

חזרנו לבית המוגן בבודפשט, אך כעבור מספר ימים רוכזו היהודים בגטו, ושם היינו עד לשחרור. יום אחד עלה סבא מן המקלט, וראה שאין איש ברחובות. לא ידענו שהגרמנים נסוגו. כעבור זמן הגיעו הרוסים, וקיבלו אותנו בשמחה רבה.

ניסינו לחזור לחיי שיגרה, אך אוכל לא היה, והתקיימנו משוד וביזה, כמו כולם. למרות שעד המלחמה היינו משפחה מתבוללת, התפתחה אצלי מן גאוה ביהדותי. היה שלב שבו עוד האמנתי באלוהים, אבל בעקבות המלחמה אמרתי לעצמי "אם היה אלוהים, לא היה נותן שיקרו דברים כאלה" כעבור זמן התחלתי ללמוד בבית ספר יהודי, והמורה ארגן אותנו לתנועת השומר-הצעיר. הייתה לי מדריכה בשם שושה, אותה הערצתי מאוד, וכאשר התבקשנו לבחור לעצמנו שם עברי, בחרתי ללא היסוס בשם שושה על שמה.

יום אחד בדצמבר 1947, נאמר לי שאם אני רוצה לעלות לארץ-ישראל, עלי להגיע מחר למקום מסוים. אימא התנגדה, וחברים שלה אמרו לה, שיש מלחמה בארץ, ואיך היא נותנת לי לעלות. אבל אני התעקשתי. הכינו לי תרמיל ויצאנו דרך איטליה, ועלינו לארץ באופן בלתי לגאלי.

ב-1955 נסעתי כרקדנית לפסטיבל בוורשה. עברתי בבודפשט, ושם פגשתי את אימא, לאחר שמונה שנים של ניתוק. רק אז הרגשתי כמה חסרה לי והודעתי לה: "אם את רוצה לחיות אתי, את חייבת לבוא לישראל"

כתבה רווחה סער:

הראיון שכתב מיכאל פאר עם שושה העביר לנו מכלי ראשון את קורותיה כילדה ונערה בזמן מלחמת העולם השנייה. בשורות שלהלן אוסיף השלמות לסיפור חייה המאוחרים יותר בישראל, וגם קווים לדמותה, כפי שנראתה לי.

שושה עלתה לישראל עם גרעין של חניכי תנועת השומר-הצעיר מהונגריה. לאחר תקופת הכשרה ממושכת בקיבוצים ותיקים. יסד הגרעין הזה את קיבוץ גבעת עוז.

שושה של אותם ימים הייתה חלוצה צעירה, יפה, חיונית ופעלתנית. וכך זוכרים אותה כל מי שהכירה אז. מטבעה הייתה אדם שמוציא לפועל אתמה שרצה בו, וככזו הגשימה את עצמה בתחילה בעבודה על טרקטור בשדה, אחר כך בעבודות נגרות, עבדה במטבח כאקונומית, הייתה מטפלת חברת הנוער ועוד... מאוחר יותר יצאה ללמוד חינוך גופני בסמינר הקיבוצים, ובהמשך עסקה גם במקצוע זה. היא נשאה לג'וסי, שהיה גם הוא חניך השומר-הצעיר בהונגריה, וחבר באותו גרעין, וביחד גידלו את בנם הבכור דני. לימים נפרדו דרכיהם, ושושה נישאה בשנית לשלמה פלדנר מבית-אלפא, לאחר כשנתיים וחצי נוספות בגבעת עוז, שם נולד בנם ינאי, הם השתקעו בבית-אלפא, וכאן נולדה בתם הגר.

גם בחייה בבית-אלפא היא מתאפיינת כאישה של עשייה, בעלת יכולות ודייקנית בכל עבודה שעשתה. בלול, במכבסה, במדגרה, בניהול מחסן הבגדים, ובניהול הטיפול באנשים בעלי צרכים מיוחדים. כאישה בוגרת יותר נכנסה להנהלת חשבונות, ועבדה שם שנים רבות.

כאשר הגיעה לגיל הפנסיה, החליטה שושה שמתאים וראוי לה לפרוש מהעבודה, ולחיות כפנסיונרית

"במשרה מלאה" וכך עשתה. היה לה תחביב בעשור האחרון שלה – פיסול קרמי, ועד היום ניתן לראות את עבודותיה במשטח שמתחת לחלון בית משפחת פלדנר. ילדי שושה ושלמה, ינאי והגר, הקימו משפחות והתמקמו בישובים אחרים בארץ, דני חי עם משפחתו בקנדה, ומקיים קשרים הדוקים עם כל שלוחות משפחתו בישראל. שושה ושלמה הם סבים לשישה נכדים ולנינה אחת.

שושה שידעה להינות גם משעות הפנאי ומשקט, הספיקה ליהנות מעט מהנאות "גיל הזהב" אך מעט. היא חלתה במחלה קשה, שאתה התמודדה במשך כשנתיים, כאשר שלמה וילדיה לצידה. בקיץ 2008 נפטרה ונקברה בבית העלמין של בית אלפא למרגלות הגלבוע. סיפור חייה של שושה חיזק אצלי את הדימוי שתמיד היה לה בעיני. בלבי כיניתי אותה "בוגרת אוניברסיטת החיים של מלחמת העולם השנייה" הייתה לי אליה חיבה רבה ובנוסף לכך חשתי תחושה של כבוד. שלא כמוני, חבריה בני הקיבוצים, הכירה שושה מילדות חיים, שבהם ראתה נכוחה מול עיניה מה זה אומר לשרוד בחיים. = וכבר מגיל צעיר היא נדרשה לעשות החלטות ממשיות ועצמאיות. הארועים שהתנסתה בהם בזמן המלחמה חשפו מתוכה את הכוחות שניחנה בהם. עובדות החיים, שנתקלה בהן, הביאו אותה לאמץ את יהדותה, ולהיות גאה בה. ובהמשך לבחור באלטרנטיבה, שראתה אותה כנכונה ביותר, והיא לעלות לישראל עם חבריה לתנועת הנוער, ולבחור בדרך חלוצית ובחיי קיבוץ. אלו הן בחירות של אדם חזק ועצמאי, ושושה אכן הייתה כזו, אישה חזקה, אמיצה ועצמאית.

יהי זכרך ברוך
רוחה סער